

Isten tisztelte, ének és dicsőítés

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Krónika 16:8-36; Zsoltár 32:1-5; 51:3-8, 19; Filippi 4:8; Jelenések 4:9-11; 5:9-13

„Énekeljetek az Úrnak új éneket; énekelj az Úrnak te egész föld” (Zsolt 96:1)!

Több oka is van annak, hogy Dávid királyról annyit ír a Biblia. Életének és uralmának nem csupán Izráel történelmében volt központi szerepe, hanem még mi is számos lelki tanulságot szűrhetünk le jó és rossz tetteiből egyaránt.

A héten először is megemlítünk néhány esetet Dáviddal, az életével kapcsolatban, ezeken keresztül vizsgáljuk meg mélyebben az istentisztelet kérdését: mit jelent, hogyan gyakoroljuk és miként hat ránk. Dávid történetében sokszor olvasunk Isten tiszteletéről, az éneklésről, a dicséretéről, ami életének és az Úrral való kapcsolatának fontos részét képezte.

Így kell ennek lennie velünk is, különösen, ha nem feledkezünk meg róla, hogy az első angyal üzenete Isten tiszteletére szólít. Mit jelent „imádni” az Urat? Hogyan tesszük ezt és miért? Mi a zene szerepe az istentiszteletben? Mi különbözteti meg az igaz istentiszteletet a hamistól?

Ilyen témákat érintünk a negyedév során különböző módon, miközben a zsoltáros tanácsára igyekszünk hallgatni: *„Jöjjetek, hajoljunk meg, boruljunk le; essünk térdre az Úr előtt, a mi alkotónk előtt! Mert ő a mi Istenünk, mi pedig az ő legelőjének népei és az ő kezének juhaink” (Zsolt 95:6-7).*

július 31.

SAUL ÉS DÁVID

A következő szövegek révén pillantsunk be Dávid életének abba a szakaszába, ami megelőzte trónra lépését (1Sám 16:6-13; 17:45-47; 18:14; 24:10; 26:9; 30:6-8)! Mit tudhatunk meg Dávidról?

Azért esett Isten választása Saulra, hogy Izráel első királya legyen, mert külsőleg megfelelt az emberek elvárásának. Amikor azonban Dávidot választotta ki következő uralkodónak, arra emlékeztette Sámuel, hogy Ő az ember szívére tekint (1Sám 16:7).

Dávid távolról sem volt tökéletes. Talán azt is mondhatnánk, hogy későbbi erkölcsi vétkei sokkal súlyosabbak Saul bűneinél. Az Úr azonban Sault elvetette, Dávidnak pedig még a legszörnyűbb tetteit is megbocsátotta, és engedte, hogy továbbra is király maradjon. Vajon mi volt a különbség?

Milyen fontos alapelvet találunk Zsolt 32:1-5; 51:3-8 verseiben, aminek központi szerepe van az ember hitében?

Isten az ember szívét figyeli. Nemcsak arra képes, hogy olvasson szívünkben, azaz gondolataink központjába tekintsen, ismelve belső hozzáállásunkat, indítékainkat, hanem meg is tudja érinteni, változtatni a szívünket, ha kitárjuk előtte. Dávid elfogadta, amikor Isten meggyőzte vétkéiről. Megtért és türelemmel viselte el bűnei következményeit. Saul viszont bármit is állított, a szívét nem adta át az Úrnak.

„Ám azért királlyá választva sem hagyta az Isten Sault magára. Hiszen megnyugtatta rajta Szentlelkét, hogy meglássa, mennyire erőtelen és milyen nagy szüksége van az isteni segítségre. Ha hűséges lett volna, Isten is hű maradt volna hozzá. Amíg akaratát alárendelte Isten akaratának, addig siker koronázta minden igyekezetét. De amikor önállóan, Isten tanácsa nélkül cselekedett, Ő nem vezethette továbbé, így kénytelen volt mellőzni őt” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó. 592. o.).

Kérdezzük meg önmagunktól, hogy vajon mennyiben különbözik a külső látszat attól, ami belül megy végbe bennünk? A válasz mit árul el rólunk?

MEGTÖRT SZÍV, TÖREDELMES LÉLEK

„Isten előtt kedves áldozatok: a töredelmes lélek; a töredelmes és bűnbánó szívet oh Isten nem veted te meg” (Zsolt 51:19). Gondoljunk most Dávidnak ezekre a szavaira, de az istentisztelettel összefüggésben! (Az ókori Izráelben ugyanis az istentisztelet központi eleme az áldozat volt.) Vegyük azt is figyelembe, hogy a „töredelmes” szó annak a héber kifejezésnek a fordítása, ami azt jelenti: összetört. Mit mond itt az Úr, és hogyan értsük, ha arra gondolunk, hogy istentiszteletünknek örömtelinek kell lennie? E két ellentétesnek tűnő jellemző miért nem áll feltétlenül szemben egymással?

Keresztényként elfogadjuk (legalábbis el kellene fogadnunk) az emberiség egészének bűnösségét, lealacsonyodását és azt, hogy ez személy szerint mindannyiunkra igaz. Például, különbség van aközött, amilyen gondolatok megfordulnak a fejünkben és amilyen gondolatoknak meg kellene fogalmazódnia bennünk; aközött, amit nem teszünk és amiről tudjuk, hogy meg kellene tennünk! Keresztényként, ismerve, hogy a Bibliában Jézus igen magasra állította a mércét, különösen elszomorodhatunk, ha szembesülünk természetünk valós állapotával. Emiatt törhet meg a szívünk, lehet töredelmes a lelkünk. Aki kereszténynek mondja magát, de ezt nem érti, valójában vak, nem tért meg igazán, vagy már a múlté a megtérése.

Az öröm viszont abból fakad, ha tudjuk, hogy Isten bűnösségünk dacára is szeret, Krisztus eljött meghalni értünk, önmagát áldozta fel helyettünk, és ha hiszünk, Isten nekünk tulajdonítja Krisztus tökéletes életét, szentségét, hiba nélküli jellemét. Az „örökkévaló evangélium” (Jel 14:6) témája itt szintén felbukkan. Istentiszteletünk ne csupán bűnösségünkre irányítsa a figyelmet! Azt állítsuk a központba, hogy Isten felbecsülhetetlen értékű megoldást talált: a keresztet! Egyfelől tehát szükséges megtört szívvel állni az Úr elé, ám a szomorú valóságot mindig annak a keretében kell látni, amit Ő tett értünk Krisztusban. Éppenséggel elvezethet az örömhöz, ha rádöbbenünk, hogy milyen rosszak is vagyunk, de tudjuk: Jézusnak hála, jelen állapotunk ellenére is elnyerhetjük az örök életet, és Isten nem tulajdonítja nekünk vétkeinket. Egyéni és közösségi istentiszteletünknek a középpontjában mindig ez az igazság álljon!

DÁVID: ISTENT DICSÉRŐ ÉNEK

Nemcsak Dávid életét határozta meg Istenről és az üdvösségről alkotott képe, de lelki vezetését és népére gyakorolt hatását is. Énekei, imádságai tükrözték szeretett Istene iránti mély tiszteletét. Személyes barátjaként és Megváltójaként ismerte az Urat.

1Krón 16:7 verse szerint aznap, amikor a frigyládát Jeruzsálembe vitték, Dávid új hálaadó és dicsérő éneket adott át Asáfnak, énekesei vezetőjének. Ebben a dicsőítő zsoltárban az istentisztelet két fontos elemét megtalálhatjuk: egyedül Isten méltó az imádatra, és ez mit vált ki az emberből. E zsoltárban Dávid először is Isten imádatára szólítja fel a népet.

Olvassuk el az egész éneket 1Krón 16:8-36 verseiben! Figyeljük meg, hány-szor használja a következő, cselekvésre utaló szavakat és kifejezéseket, különösen a zsoltár első felében: *dicsérvétek, énekeljétek, hívjátok segítségül az ő nevé-t, keressétek az Urat, beszéljétek, dicsekedjétek, emlékezzetek meg, hirdessétek, adjatok az Úrnak!* Dávid számos okot felsorolt arra, hogy miért méltó Isten a dicséretünkre és imádatunkra.

Milyen múltbéli eseményekről beszélhetett Izráel népe másoknak is (1Krón 16:8, 12, 16-22)? Isten mely kiemelkedő tetteire kellett emlékezniük (12. és 15. versek)?

A hálaadó zsoltárnak közel egyharmada az Ábrahám-mal kötött szövetségre tett utalás. Hogyan kapcsolódik az istentisztelethez a szövetség?

Az Ábrahám-mal, Izsákkal és Jákóbbal kötött szövetségnek az képezte az alapját, hogy az Úr Isten képes volt nagy néppé tenni, megáldani és bevezetni őket az Ígéret Földjére. Az embereknek ezért szeretni és imádni kellett az Atya Istent, engedelmességgel tartoztak neki. Bármennyire más a mi világunk ma, ez az elv éppúgy vonatkozik ránk is.

Gondolkodjunk azon, hogy az imádatnak mely formáira szólít Dávid! Hogyan mutatkozhatnak meg ezek a gondolatok közösségi istentiszteletünkben?

DÁVID ÉNEKE

„Mikor együtt örvendezének a hajnalcsillagok, és Istennek minden fiai vigadozának” (Jób 38:7).

Sámuel második könyve 22. fejezetében találjuk Dávid egyik zsoltárát, amelyben az Urat dicséri. (Olvassuk el az éneket, figyeljük meg a főbb elemeit, valamint azt, hogy miként kapcsolódnak Isten tiszteletéhez!) Fontos megjegyezni: ez egy ének volt, mint ahogy számos egyéb éneket tartalmaz még a Biblia. A Szentírást olvasva megállapíthatjuk, hogy a zene az istentisztelet szerves része volt. A fentebb idézett vers szerint az angyalok is énekeltek, miután Isten megteremtette a világot.

Mit tudhatunk meg Jel 4:9-11; 5:9-13; 7:10-12; 14:1-3 versei alapján arról, ami a menny büntelen világában zajlik? Milyen kérdésekről olvashatunk e szakaszokban? Mit tanulhatunk általuk az istentiszteletről?

A dicsérő énekek Jézusra, a Teremtőre és Megváltóra irányítják a figyelmet. Ha a mennyei lények róla énekelnek, mennyivel inkább azt kell nekünk is tenni!

Nem kérdés, hogy az ének, a zene és a dicséret szerves részét képezi az istentiszteletnek. Isten a saját képére formált, ebből következően a többi értelmes lényhez hasonlóan mi is szeretjük és értékeljük a muzsikát. Nehéz lenne elképzelni olyan kultúrát, amelyben valamilyen formában nem kapna szerepet a zene, az emberi lét minden részét átszóve. Bizonyára Isten teremtett ezzel az igénnyel.

A muzsika különös erővel hat ránk, jobban megindít, mint a kommunikáció bármely más formája. A legszebb, legnemesebb zene mintha az Úr színe elé emelne. Ugyan ki ne tapasztalta volna már, hogy általa közelebb kerülünk Alkotónkhoz?

Milyen személyes lelki élményeinket idézhetjük fel a zene hatásával kapcsolatban? Milyen zenét hallgatunk? Hogyan hat az Úrral való kapcsolatunkra?

„ÉNEKELJETEK AZ ÚRNAK ÚJ ÉNEKET”

Több olyan éneknek a témáját és szövegét tudjuk, amit Dávid isteni ihletésre írt, de a dallamukat sajnos már nem ismerhetjük. Az Úrtól kapott tehetségünkkel (legalábbis akiknek ez megadatott) e szövegeket megzenésíthetjük. Természetesen nem feledkezhetünk el arról, hogy istentiszteletünk az adott kor és kultúra keretein belül zajlik, és ez a kultúra bizonyos fokig hat ránk, valamint a zenékre is, ami lehet akár jó, akár rossz. Nem könnyű különbséget tenni.

Milyen alapelveket figyelhetünk meg a következő szövegekben? Hogyan segíthetnek a megfelelő istentiszteleti zene kiválasztásában? 1Kor 10:31; Fil 4:8; Kol 1:18

Egyházunkban az évek során számtalanszor előtérbe került a zene kérdése, foglalkoztunk különböző fajtáival. Bizonyos esetekben csak a gyülekezeti énekeskönyvben szereplő énekeket tekintik szentnek, másutt pedig szinte meg sem lehet különböztetni az istentiszteleten elhangzó zenét attól, amit világi környezetben játszanak (mivel gyakorlatilag nincs is eltérés).

Az egyházi zene esetében fontos, hogy a legnemesebbhez, a legjobbhoz, azaz az Úrhoz emeljen. Ne lényünk alantasabb, inkább nemesebb oldalára hason! Erkölcsi értelemben a zene nem semleges: a leginkább felemelő lelki élményt nyújthatja, de az ellenség is felhasználhatja arra, hogy lealacsonyítson, megrontson, helytelen kívánságot, szenvedélyt, haragot gerjessen vagy elcsüggyesszen. A mai zenei világban szétnézve szomorú példákat láthatunk arra, hogyan képes Sátán elferdíteni Isten egyik nagyszerű ajándékát.

Fontos, hogy az istentiszteleteinken megszólaltatott zenében meglegyen a kellő egyensúly a lelki, értelmi és érzelmi hatású elemek között. A szöveg a dallammal együtt legyen felemelő, vezesse Istenhez a gondolatainkat, hatására jobban vágyódjunk az Úr után, aki annyi mindennel elhalmozott! Olyan muzsika illik az istentisztelethez, ami a keresztlábához vezet, amit hallgatva jobban felmérjük, hogy mit is kaptunk Krisztusban.

A kultúrák zenei ízlése eltérő, mint ahogy a világegyházunk különböző gyülekezeteiben játszott zene és a hangszerek is igen változatosak. Előfordulhat, hogy amit az egyik környezetben felemelőnek és megerősítőnek tartanak, azt egy másik kultúrában furcsállják. Éppen ezért fontos az Úr vezetését követni, amikor istentiszteleteinkhez a megfelelő zenét választjuk.

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Szögezzük le határozottan és egyértelműen, hogy teremtményként, saját érdemeinkre hivatkozva gyakorlatilag semmit nem változtathatunk az Isten előtti megítélésünkön, sem az Istentől kapott ajándékunkon. Ha hitével és cselekedeteivel bárki megvásárolhatná az üdvösség ajándékát, a Teremtő tartozna teremtményének. Ez pedig alkalmat adna arra, hogy egy tévedést igazságként fogadjanak el. Amennyiben bárki, bármely tetteivel érdemet próbál szerezni az üdvösségre, az hasonló ahhoz, mint amikor a katolikusok vezekelnek bűneikért. Akkor viszont Isten tartozna az embernek az üdvösséggel, amiért, mint a fizetésért, meg lehetne dolgozni. Viszont ha a bűnös ember semmiféle jó cselekedetével nem érdemelheti ki a megváltást, akkor azt kizárólag kegyelemből kell kapnia, mert elfogadja Jézust és hisz benne. Az üdvösség teljes egészében ajándék, ingyen kapjuk. A hit általi megigazulás kérdése vitathatatlan. A vita végérvényesen lezárul, amint tisztázódik, hogy a bűnös ember jó cselekedeteivel szerzett érdemei egyáltalán nem biztosítják számára az örök életet” (Ellen G. White: *Faith and Works*. 19–20. o.).

A zene „az egyik leghatásosabb eszköz arra, hogy bevésse a szívekbe a lelki igazságokat. A szorongatott, a kétségbeesés határán álló hívőnek eszébe jut Isten néhány Igéje vagy egy régen elfelejtett gyermekkori ének, és a kísértés elveszti erejét felette. Élete új jelentőséget nyerve új célkitűzéseket, bátorságot és örömet tud másoknak is adni...

Az ének mint az istentisztelet szerves része, ugyanolyan fontos tényezője a vallásos szolgálatnak, mint az ima...

Amikor Megváltónk a végtelenség küszöbéhez vezet bennünket, Isten dicsőségétől ragyogó arccal felfoghatjuk a trón körüli mennyei kar dics- és hála-énekeit. Amikor az angyalok énekének visszhangja felcsendül földi otthonunkban, szívünket közelebb vonja a mennyei énekesekhez. Így a menny közössége már ezen a földön megkezdődik számunkra. A mennyei dicséret alaphangját ezen a földön kell megtanulnunk” (Ellen G. White: *Előtted az élet*. Nevelés. Budapest, 1992, Advent Kiadó. 168. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Hogyan hat országunk kultúrája és társadalmi gyülekezetünk zenei életére? Vagy inkább azt mondjuk, hogy semmiképp nem hat rá?
2. A gyülekezetünk zenei szolgálatai mennyire felelnek meg az iménti idézetben foglaltaknak? Hogyan tudjuk helyesen értékelni a zene szerepét gyülekezetünkben?

TÚRMEZEI ERZSÉBET: ÉNEKELNEK!

„Ujjongva énekeljétek, hegyek!”
Ézsaiás 49:13

Hegyek hófehér ragyogásban,
vagy tavaszvárón, dísztelen,
az ősi kérést mostanában
annyiszor elismételem,
s várakozva nézek felétek.
Mi lenne, hogyha hirtelen
mind énekelni kezdenétek!

Ti kedves budai hegyek,
s a Bakony, Börzsöny, Mecsek, Mátra,
meg a Kárpátok koszorúja...
Az Alpok, Andok, Himalája
és minden hegye a világnak,
ha óriás, gyönyörű karban
egyszerre mind felujjongnának,
s hegyek kara hirdetné szerteszét
Isten szeretetét!

De lehet, hogy az antenna hiányzik.
Ti ujjongtok és énekeltek,
de azt a csodálatos éneket
csak szívünkkel lehet meghallani...
és ott hiányzik valami,
ott bent...
talán a csend!
S nem halljuk, hogy hallelujátok
átzengi az egész világot,
és betölti a végtelent...
s hogy crescendója hogyan halkul el,
ha a Golgota a váltás titkáról
hegyek karában szólót énekel,
mert ott hullt értünk Jézus drága vére.

Isten Lelke, taníts meg minket
halló szívvel, csendben figyelni
hegyek ujjongó énekére!